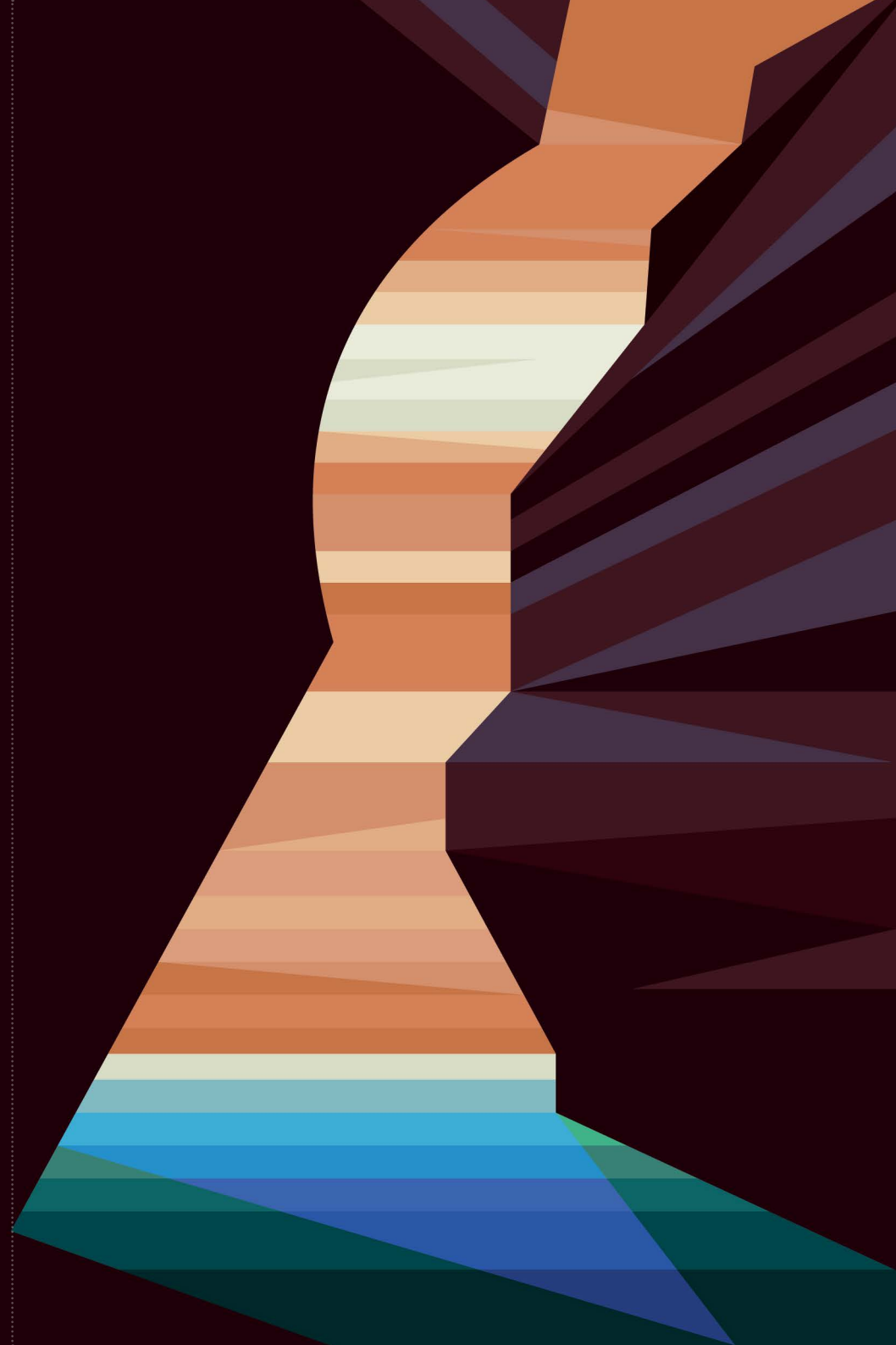
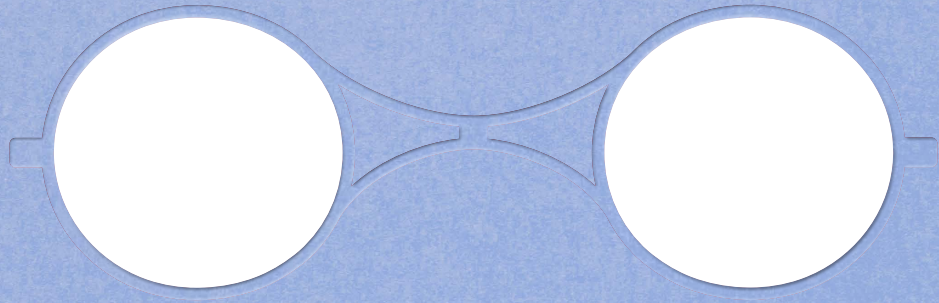
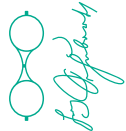

Franz
Schubert
1797-1828

“No conec cap altre compositor que plasmí un món propi tan perfecte com Schubert. Per a mi, això és una de les qüestions més enigmàtiques de la Història de la Música. [...] Schubert és absolutament coherent, sense fissures. No trobo en cap altre època un fenomen així.”

Nikolaus Harmoncourt

Schubertiada
Vilabertran

Cosmos Quartet & friends

Helena Satué i Bernat Prat, violins
Lara Fernández, viola
Oriol Prat, violoncel

Isaac Rodríguez, clarinet
Joaquín Arrabal, contrabaix
Carles Chordà, trompa
Álvaro Prieto, fagot

Obres de Mendelssohn i Schubert

Divendres 24 d'agost,
21:00h

#VuitSolistes

#Octet

#GreatestHits

30'

FELIX MENDELSSOHN (1809—1847)

Quartet n. 2 en la menor, op. 13

Adagio - Allegro vivace

Adagio non lento

Intermezzo: Allegretto con moto - Allegro di molto

Presto - Adagio non lento

—— PAUSA ——

62'

FRANZ SCHUBERT (1797—1828)

Octet en fa major, D. 803

Adagio - Allegro - Più allegro

Adagio

Scherzo: Allegro vivace

Andante - Un poco più mosso - Più lento

Menuetto: Allegretto

Andante molto - Allegro - Andante molto - Allegro molto

www.schubertiada.cat

Cosmos Quartet

Neix el 2014 de l'amistat i complicitat de quatre músics catalans que cobreixen dues generacions i han mantingut trajectòries internacionals en l'àmbit de solista i músic de cambra i orquestra. Ha aconseguit un ampli reconeixement en guanyar diversos concursos com ara el Concurs Internacional de Música de Cambra de Castella i Lleó o el Concurs Josep Mirabent i Magrans de Sitges, i els premis Kammermusik Preis 2014 i Artis Quartet a la millor interpretació de quartet de corda durant el Festival ISA 2014. Han actuat a llocs com el MUHBA de Barcelona, el Festival d'Estiu de Viladrau, el Festival Cambraqués de Cadaqués, l'Auditorio Miguel Delibes de Valladolid, la Fundación Juan March de Madrid i la sala ORF Kulturhaus de Viena. El gener de 2018 ha guanyat el primer premi en el Concurs de la Fundació Irene Steels-Wilsing a Heidelberg.

Debuta a la Schubertiada.

Isaac Rodríguez, clarinet

© tonifotografia.com

Barcelona 1978. Comença els seus estudis al Conservatori Professional de Música de Badalona i realitza el grau superior al Conservatoire National de Région de Nice. Ha guanyat diversos concursos, entre ells el Concurs Permanent de Joventuts Musicals d'Espanya (1998, com a solista) i el de l'ARD de Munic (2001, amb el quintet de vent Miró Ensemble). Entre 2001 i 2004 va ser clarinet solista de l'Orquestra Ciutat de Granada i entre 2008 i 2010 de l'Orquestra Simfònica de Castella i Lleó; ha estat convidat com a clarinet principal per nombroses orquestres; com a solista ha actuat amb orquestres d'instruments històrics com Les musiciens du Louvre, sota la direcció de Marc Minkovski, i va estrenar la versió simfònica del concert de Joan Albert Amargós amb l'Orquestra de Ràdio i Televisió Espanyola. Paral·lelament a l'activitat d'orquestra desenvolupa una intensa carrera cambrística.

Va debutar a la Schubertiada l'any 2000. Enguany hi participa per quarta vegada.

Joaquin Arrabal, contrabaix

Nascut a Almendralejo, el 2003 va començar els estudis musicals al Conservatori de Música de la seva ciutat. Des de 2010 fins 2013 va ser alumne de l'Escola Superior de Música Reina Sofia. El 2008 va obtenir el primer premi en la seva especialitat al Concurs per a Joves Intèrprets d'Extremadura "Ciudad de Almendralejo" i el 2015 va aconseguir el premi a "Millor agrupació Castellano-Lleonesa" amb el grup de música de cambra "Pyntia Ensemble" al I Concurs Internacional de Música de Cambra de Castella i Lleó. A l'octubre de 2016 va debutar com a solista amb un recital de contrabaix i piano al Palau de la Música Catalana. El 2009 va ingressar a la Jove Orquestra Nacional d'Espanya; el 2011 a l'European Union Youth Orchestra i des del 2012 fins al 2014 va formar part de la Gustav Mahler Jugendorchester. Des de setembre de 2015 és ajuda de solista en l'Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu.

Debuta a la Schubertiada

Carles Chordá, trompa

Neix a Barcelona, on inicia els seus estudis musicals amb Rubén Chordà al Conservatori Municipal de Música. El 2012 es trasllada a la Musikhochschule de Karlsruhe i, més tard, a la Musikhochschule de Stuttgart, on finalitza els estudis superiors de trompa. Ha estat membre de diverses orquestres joves com la JONC (Jove Orquestra Nacional de Catalunya) o la Bundesjugendorchester d'Alemanya, i ha col·laborat en diverses orquestres com Staatstheater Stuttgart, Oper Frankfurt o Stuttgarter Philharmoniker, així com amb el grup de metalls de Lucerne Festival-Orchester. El 2016 va realitzar una gira de concerts, com a solista, per Amèrica i Europa, amb la Royal Concertgebouw Orchestra d'Amsterdam. Des de l'any 2014 és membre del Nationaltheater – Mannheim a Alemanya, on obté la plaça de trompa aguda. Actualment també forma part de l'Orquestra del Gran Teatre del Liceu com a membre en prova.

Debuta a la Schubertiada.

Álvaro Prieto, fagot

Neix a Salamanca, on estudia al Conservatori Superior de Música. Continua els seus estudis a la Musik-Akademie de Basilea i al Richard-Strauss Konservatorium. Ha format part de la Joven Orquesta Nacional de España (JONDE), la Jove Orquestra de la Comunitat Europea (EUYO) o la Schleswig-Holstein Festival Orchestra. Ha col·laborat amb diverses orquestres com la Simfònica de Cadaqués, la Kammerorchester Basel, Mahler Chamber Orchester, Bandart o les principals orquestra espanyoles i ha interpretat com a solista el Concert de Mozart, la *Ciranda dos sete notas* de Villa-Lobos o el Duo Concertino de Strauss. Ha format part del quartet de vent Ánemos, el Trio Basiliensis i l'ensemble Madrid-Berlin. Actualment pertany al quintet de vent Ethos. És fagot solista de la Real Orquestra Simfònica de Sevilla i professor del Conservatori Superior de Música del País Basc MUSIKENE.

Debuta a la Schubertiada.

Maduresa de joventut

David Puertas Esteve, divulgador musical

La llista de compositors genials que van morir abans dels 40 anys és llarga: Pergolesi, Mozart, Schubert, Mendelssohn, Chopin, Bizet, Gershwin... Aquest fet obliga a que considerem obres de maduresa les que van compondre a partir dels 16 o 17 anys. Avui en tenim una escrita als 18 i l'altra, als 27. No ens enganyem: totes dues són genials obres... de joventut.

Mendelssohn va ser un nen feliç. Precoç en totes les arts, estimulat al màxim per la seva família –de recursos no en faltaven–, va destacar com a pianista, organista, violinista, violista i violoncellista, com a compositor, poeta, estudiós de les llengües i literatura clàssiques, com a excel·lent jugador d'escacs i de billar i també com a dibuixant i pintor. Tantes habilitats van ser el principal motiu de la crítica que durant molts anys ha rebut: semblaria que, amb tanta dispersió, no va aprofundir suficientment en l'art de la música per arribar a fer obres transcendents i profundes. És clar: com que venia de família rica el seu art només podia reflectir la cara amable de la vida. Si a això hi afegim la crítica, signada per Wagner, segons la qual l'origen jueu de Mendelssohn li impedia fer

música en majúscules, entendrem perquè durant més de 100 anys va ser considerat un compositor de segona. Per sort, cap a mitjans del segle XX aquesta visió de la música de Mendelssohn com a cosa que senzillament «fa el fet» va ser superada i avui l'escoltem amb tota normalitat i l'apreciem, precisament, per aquest esperit lluminós que transmet la seva música.

L'any 1827 ja havia compost més de 60 obres, incloses una simfonia per a gran orquestra, dotze per a orquestra de corda, dues òperes, música per a escena, l'Octet per a cordes i diversos quartets i quintets «de joventut». Tenia 18 anys i va afrontar la composició d'un nou quartet –el que escoltem avui– amb un ànim més profund, amb ganes de fer una obra «madura», amb la intenció d'aplicar el concepte de «música cíclica» d'una forma seriosa en una obra de dimensions notables. Havia estat estudiant els quartets de Beethoven, i li havien interessat especialment els darrers que li havien arribat a les mans (els últims encara no s'havien publicat). Al mes de març Beethoven va morir i, possiblement, aquesta notícia va influir d'alguna manera en ell. Malgrat haver estat compost el 1827, se'l coneix com a **Quartet número 2** perquè va ser publicat després que el «número 1», escrit el 1829.

Després dels dotze compassos inicials ja apareix el tema que donarà unitat a tota l'obra, un motiu de tres notes que mesos abans havia utilitzat en una cançó titulada *Ist es Wahr?* (És veritat?). Aquest petit dibuix musical anirà apareixent al llarg de l'obra conformant així una de les mostres més clares de la tècnica cíclica en la música romàntica. Malgrat les inspiracions beethovenianes que alguns musicòlegs han trobat en aquesta obra, no cal anar perseguint semblances sinó que el discurs de l'obra ens porta per moments alegres o dramàtics amb tota naturalitat.

Del primer moviment en destaca la intensitat i el dramatisme, del segon, la bellesa de la melodia principal, de l'*scherzo* la capacitat de sorpresa que ens duu des d'una melodia innocent

i infantil, acompanyada per elegants *pizzicatos*, a un *perpetuum mobile* trepidant, juganer i de gran dificultat tècnica. Per tornar a la melodia innocent aplica el fre de mà en un efecte carregat de bon humor. L'últim moviment contrasta per la seva fúria i intensitat i acaba amb la melodia inicial de l'obra.

Potser no era la intenció de **Schubert**, però el seu **Octet** va resultar ser l'obra de música de cambra més llarga escrita fins aleshores: li van sortir 60 minuts de música. A l'inici del segle XIX la qüestió de la «durada» va començar a ser tractada d'una forma més lliure i no com una restricció: Beethoven havia superat els 45 minuts amb la Simfonia n. 3 (1805) i un minutatge semblant presentava la Sonata «Hammerklavier» (1818) quan el més habitual era que les obres per a piano sol duressin poc més de 20 minuts. El mateix Schubert, temps després, també escriuria sonates de grans dimensions: l'última, la D 960, dura tres quarts d'hora. El 1824 Beethoven trencava tots els esquemes simfònics amb els 75 minuts de la Novena i, dos mesos abans, Schubert presentava aquest Octet que trencava també els esquemes cambrístics. L'obra només és comparable en durada a la Serenata per a 13 instruments, KV 361 de Mozart (de prop de 50 minuts), el Divertimento, KV 563 del mateix Mozart (40 minuts) o el Septet, op. 20 de Beethoven (40 minuts).

Precisament el Septet de Beethoven (escrit l'any 1800) va ser la font d'inspiració de l'obra de Schubert. I el motiu és ben senzill: el clarinetista Ferdinand Troyer –que ostentava el títol de comte– va encarregar a Schubert la composició d'una obra «amb l'esperit d'aquell septet». La instrumentació tan poc habitual que va utilitzar Schubert va ser la mateixa del Septet amb l'afegit d'un segon violí. El clarinetista en qüestió treballava per a l'Arxiduc Rudolph, antic mecenes de Beethoven, i era molt amic d'Ignaz Schuppanzigh, el violinista que estrenava

pràcticament totes les obres de Beethoven. La primera interpretació es va fer a la residència privada del comte clarinetista, a Viena, i l'estrena pública tres anys més tard en un concert del Quartet Schuppanzigh al Musikverein. Les crítiques en van lloar la delicadesa i el bon gust i en van deplorar la durada.

L'obra respon al model clàssic dels divertiments, cassacions o serenates tant de moda en aquella època: peces musicals amb diferents moviments contrastats que en permeten la interpretació seguida o fragmentada, en funció de les necessitats del moment ja que sovint podien sonar com a música «social» en festes a l'aire lliure, refrigeris, recepcions o altres actes. Malgrat tot, Schubert combina perfectament fragments de música «lleugera» amb d'altres de gran intensitat dramàtica, en la línia de les obres que estava component en aquell període, com els quartets «La mort i la donzella» o «Rosamunda».

És fàcil suposar que el dedicatari va quedar satisfet amb l'obra, ja que les parts de clarinets són especialment rellevants, però no hi ha dubte que hi ha feina per a tothom. En aquest Octet tot és delicat, dolç, dialogat, com una conversa entre amics al voltant de la taula: ara parlo jo, ara tu, ara riem junts. En destaquem quatre detalls: l'inici del segon moviment (amb l'aire del famosíssim *Ave Maria*, amb el característic acompanyament arpeggiat); el ritme del tercer; el joc de variacions del quart sobre un tema que apareixia a la seva òpera *Els amics de salamanca* de 1815 (en destaca la variació dedicada a la trompa en la que, a falta de flauta, els refilets d'acompanyament els fa el violí); el minuet líric i delicat; i l'últim moviment amb un inici intens i dramàtic, amb *tremolos* a les cordes i acords punyents als vents, que dona pas a la pàgina més tensa, virtuosística i «simfònica» de l'obra, amb episodis contrastats de llum i foscor, però amb un esperit general alegre i un final heroic.

AGRAÏMENTS

Patrocinador principal

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Amb l'ajut de

Ajuntament
de Figueres
Alt Empordà

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN, CULTURA
Y DEPORTE

Diputació de Girona

Ajuntament de Vilabertran

Amb el patrocini de

Damm
Fundació

Amb la col·laboració de

Caixa d'Enginyers

Audi
Autopodium
Gràcies al Patrocinador Audi

PERE VENTURA
• CAVA •

Mitjans col·laboradors

33 Cat **Música**

LA VANGUARDIA

Gràcies a

Liederabend · Nord Produccions i Events · Parròquia de Santa Maria de Vilabertran
Temps de Música

Disseny

Mucho

Il·lustracions

Ricard Jorge
@richi_jp

Partners internacionals

Heidelberger Frühling · Schubertiade · Wigmore Hall

Organitza

Associació
Franz Schubert
Barcelona

